

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / SZOMBAT / AUGUSZTUS 3

ÁRA 4 LEI BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. ÉVF. / 174. SZAM

A vádlottak

...adja, amelyre a cseh hatóságok a tót fuka Bélát ültették. a tárgyalás folyamán mindinkább imaginarius bírósági emelvényre magasodik és ezzel szemben a büntetés ellen még elkeseredetten küzd, de a súlyos vallomások miatt percről-percre inkább összeroppanó cseh hivatalos közvélemény ül vádlottként. És vádlóként ott lebeg a tárgyalási teremben Woodrow Wilson becsapott szelleme. Ott lebeg láthatatlanul és bírák, ügyészek, vádlottak, védlők, hallgatóság és az egész megsülfölt világ felé lobogtatja hirhedtté vált tizen négy pontját. Azokat a béke pontokat, amelyekben a népek önrendelkezési jogát hirdette. Azt az önrendelkezési jogot, amelyet addig forgattak, húzigáltak, taszigáltak, nyújtottak, tágitottak és szükítették, amíg rá lehetett húzni a háború alatt kötött különböző titkos egyezmények és szerződések kaptafájára. Ennek a tizen négy pontnak a vádlottja az egész cseh hivatalos apparátus, a mindenkori cseh központosító kormányok, amelyről a pozsonyi tárgyaláson a vádlottak állapították meg, hogy Csehszlovákiában a tótokat a testvérm nemzetnek mondott csehek sokkal jobban elnyomják, mint a magyar uralom idején. Ezek azok a csehek, akikről szintén Csehszlovákiában nyíltan mondják és írják, hogy a tótok csak arra voltak jók, hogy a csehek bekebelezzék az általuk lakott területeket, hogy mindenki irredenta a köztársaságban, aki a nemesek közül nem akar beletnyugodni abba, hogy csak adót fizessen, aki nincsen elragadtatva a jelenlegi viszonyoktól és nem hisz a szerződések örökkévalóságában. A szerepek a pozsonyi bíróság előtt kicserélődtek. Vádlók lettek a vádlottak és a vádlottakból lettek a vádlók. Akár elítélik Tukát, akár felmentik, a csehek lassankint rájönnek, hogy milyen baklövést követtek el ezzel a perrel. Rá kell jönniök, hogy milyen ostoba taktika volt az a hajsza, amelyet Tuka ellen rendeztek. A saját érdekeik ellen cselekedtek. Mert az csak igazán nem lehet cseh érdek, hogy az egész világ előtt bemutassák Tukát, a tót nemzeti érzelmei miatt üldözött testvért, aki egyben a wilsoni elvek mártírja is. Tuka tragédiája az egész tót nép tragédiája. Ezt ebből a perből most megtudják azok is, akik eddig még hitték a csehszlovák egynemzet testvérségében.

Jön a fiatal nemzedék...

Irtá: JAKABFFY ELEMER dr. kamarai képviselő

Temesvár, augusztus 2.

A közigazgatási reform bizottsági tárgyalása alkalmával Vaida-Voevod belügyminiszter ur felém fordulva kijelentette, hogy bizonyára emlékszem még a magyar képviselőházból azokra a tárgyalásokra, amelyeket a magyarországi román nemzeti párt egyes tagjai Tisza István gróffal folytattak a nemzetiségi törvény végrehajtása érdekében, hogy a románok nyelvhasználatát így biztosítva legyen. Tisza István akkor ezen kívánságot kezeken visszatartotta.

Természetesen emlékszem a tárgyalásokra, hiszen éppen én terjesztettem elő azt a határozati javaslatot, amely szerint a kormány a nemzetiségeket nemcsak a jogegyenlőség kedvezményében részesítse, hanem legyen meg mindent kulturális és gazdasági fejlődésük érdekében.

Tisza István magyar miniszterelnök annak idején azzal indokolta meg a magyar kormány álláspontját, hogy a törvényt azért nem hajtják végre, mert az 1868-iki törvényt a nemzetiségek becsapották, zsarnoki törvénynek mondták, azzal szemben az ország

nem magyarok polgárai közül szamosan az igazság terére léptek.

Ami a magyarországi nemzetiségeknek az 1868-iki nemzetiségi törvény volt, ugyanaz a romániai magyar kisebbségnek a gyulafehérvári határozat.

A különbség csak az, hogy Romániában nem akadt eddig komoly kisebbségi tényező, aki a gyulafehérvári határozatban biztosított jogokat becsapta, azokat szükkeblüeknek mondták, vagy ellenük agitált volna. Mindezen kisebbségi tényező egyfor

határozat megoldja a kisebbségi kérdést.

És Vaida-Voevod Sándor a szenátusi ülésen azt mondta, hogy jön majd egy fiatal nemzedék, amely azt fogja mondani, hogy nem akar tudni a gyulafehérvári pontokról.

Vaida-Voevod belügyminiszter és mások, akik annak idején, mint a magyar képviselőház tagjai, az 1868-iki nemzetiségi törvény végrehajtását követelték, nem akarták megérteni, hogy 1912 után jött Magyarországon egy fiatal nemzedék, amely lelki-

nem érezte magát kötelezve és azt a törvényt nem hajtotta végre.

És íme, a belügyminiszter most minket arra figyelmeztet, hogy az ilyen fiatal nemzedék most Romániában is küszöbön van.

A belügyminiszter látja ezt és mégis úgy cselekszik, mint azok a magyar államférfiak, akik az 1868 után jelentkező fiatal nemzedék felfogását érvényesíteni hagyták és a hibákat másokban keresték.

Hát valóban soha senki nem tanul a történelemből? Még az sem, aki átélte és azok fejlődésére befolyással volt? Vajjon hiheti-e a belügyminiszter, hogy ugyanaz a politika, amelyet annyira elhibáztunk látott és amely végül is katasztrófához vitt, most, amikor ugyanaz a probléma világproblémává vált, nem katasztrófához, hanem a nemzet megdicsőüléséhez vihet?

Ha van a történelem ítélőszéke előtt felelősségrevonás, úgy jaj azoknak, akik az olyan leckéből sem tanultak, amilyent a sors Vaida-Voevod Sándornak juttatott.

Felvonulnak a telepések és tömeggyűlésen tárják fel sérelmeiket

Temesvár, augusztus 2.

A magyar telepések könnyei, ha egybefolyának, patakka dagadnának. Apáiktól örökölt, kinnal, verejtékkel, fáradsággal művelhetővé tett földjeiket az agrártörvény rendelkezéseinek — legtöbbször szándékos — félremagyarázásával kisajátították és másoknak osztották. Még boldogok mondható az a telepés, akinek telepéből négy holdat hagytak meg, azonban soknak ennyi sem maradt. És akinek négy holdja van: hogy tud abból családjával megélni? Hiszen a legtöbb telepésnek felnőtt gyermekei vannak, ezek házasodnak és az új családok mind a négy hold terhén kénytelenek élni.

Hogy milyen heroikus küzdelmet vinnak esztendő óta a magyar telepések földjeik visszaszerzéseért, igazságért, kárpótlásért, azt nem kell az olvasónak újból feltárnunk. Ha egyik kísérletezés meddő maradt, nyomban nekifogtak a másodiknak és lankadatlanul,

reményüket nem veszve jártak újra fórumról fórumra, szereztek be iratokat iratok után. Most a bánági magyar telepések egy eleddig még nem létezett nagy mozgalomba fogtak. Tömeggyűlést akarnak tartani, amelyre felvonulnak családtagjaikkal, gyermekeikkel, agastyánaikkal és ott ország-világ előtt tárják fel sérelmeiket, panaszait. A gyűlést a jövő szombaton, augusztus 10-én délelőtt tíz órakor akarják tartani a Gyárudvarban. A gyűlés vezetésére és a telepések bajainak ecsetelésére felkérték Németh Kálmánt, a Magyar Párt bánági tagozatának alelnökét, a telepések gyászos helyzetének egyik legjobb ismerőjét és mindenkori szószólóját. A gyűlésen terjedelmes memorandumot fogalmaznak meg, amelyet eljuttatnak a kormány minden tagjához és a parlament két házának valamennyi szenátorához és képviselőjéhez. A tömeggyűlés résztvevői küldöttségileg keresik fel a megyei Liviusz dr. vár-

megyei prefektust és Jonescu vármegyei agronómot, akiknek dulatába kívánják igazságos ügyüket ajánlani. A tömeggyűlésre már eddig is tizen négy telepés község jelentette be részvételét és a jelentkezések még mindig folyamatban vannak. A gyűlésen előreláthatólag kétezeröttszáz-háromezer résztvevő fog megjelenni. Megjelennek azonkívül más megyék telepéseinek és magyarpárti tagozatainak küldöttségei is. Bizonyos, hogy a telepések temesvári tömeggyűlése országos megmozdulássá fog terebélyesedni. A telepések biznak M a n i u Gyula miniszterelnök legutóbbi kijelentésében, amely szerint a nemzeti parasztpárt belátja, hogy a kisajátítás körül igazságtalanságok történtek és revízióra van szükség. A miniszterelnök különben az erre vonatkozó törvényjavaslatot őszre már be is ígérte. A miniszterelnöknek ezek a kijelentései mindenesetre hathatós támaszai a telepések kérelmének.

Vörös augusztus elseje

Sehol nem történt komoly rendzavarás — A temesvári kommunisták postását letartóztatták — Meghiúsult merénylet a kisodai lőportorony ellen

Temesvár, augusztus 2.

Augusztus elseje — valószínűleg a tett széleskörű óvintézkedések hatása alatt — esendően folyt le. Temesvárott nem történt zavargás. A rendőrség egész napon keresztül állandó készenlétben volt. Az előző napi házkutatásokat tegnap folytatták, azonban csak néhány helyen találtak röpiratokat. A Király-utcában letartóztattak egy tizenhétéves fiatal embert, akiről kitudódott, hogy a kommunisták postájának közvetítője volt.

A fiatalember címere külföldről sűrűn érkeztek különböző újságok és levelek, amelyeket felbontatlanul kellett átadnia temesvári kommunista megbizottaknak.

A rendőrség letartóztatta Siskovics Kálmán szédőt, akit azzal gyanúsítanak, hogy egyik szerkesztője a Temesvárott készült Vörös lobogó című kommunista újságnak. A temesvári gyárakban és műhelyekben egész napon keresztül zavartalanul folyt a munka és sem tiltott gyülekezés, sem pedig tüntetés nem volt sehol.

Valószínű azonban, hogy augusztus elsejével állott összefüggésben az a merénylet, amelyet a kisodai puskaporos torony ellen kíséreltek meg. Késő éjjel a kisodai puskaporos torkatona egy sötét alakot vet észre, aki a torony felé közeledett. Többször rákiáltott, de az illető nem állt meg. A katona erre feléje lött, mire az illető elfutott. A katona észrevette, hogy a menekülő a karja alatt fehér papirosba csavart csomagot szorongat. A vizsgálat során kiderült, hogy a Sági-úton levő Zöld helyi-féle vendéglőben este egy fiatalember járt, akinek papirosba csavart csomagja volt. A pincér, mikor a fiatalember egy pillanatra kiment, a csomagot fölemelte, azt nehéznek találta és a papiroson keresztül úgy érezte, mint ha abban négy rövid vaseső lett volna.

Azt hiszik, hogy az ismeretlen kézigránátokat cipelt magával és ezeket a lőportorony elleni merényletnél föl akarta használni. Kézrekerítésére megindult az eljárás.

Bukaresti tudósítónk telefonjelentése szerint augusztus elseje egy a fővárosban, mint pedig az ország többi részében esendően mult el. Bukarestben esendőség és rendőség, cirkált az utcákon és a gyárakra is vigyázott. Sztrájkra sehol nem került a sor. A munkásnegyedekben is nyugalm volt.

Petrozsényben, Lúpényben, Vulkánon és Petrulán a legteljesebb rendben folyt a dolgot. Tighinából a sziguranca jelentette, hogy a Dnyeszter tulsó partjáról sortűzvetéstartak. Marosvásárhelyen a munkásság egy óras tüntető sztrájkra készült, amelyet azonban a hatóság betiltott.

Kisenevben körülbelül száz fiatal kommunista vörös zászlók alatt végig akart vonulni az utcákon, azonban a rendőség szétzavarta őket.

Többeket letartóztattak közülük.

Aradon éjjel suhancok röpcédulákat akartak szétosztani, de a rendőség a röpcédulákat elkobozta, az osztogatókat pedig letartóztatta. Az Astra gyár munkásai tegnap délben harmincöt perces tüntető sztrájkot rendeztek, amely esendően folyt le. Meggyesen egy ismeretlen egyén fel akarta robbantani a puskaporos tornyot, azonban az őt ezt idejében megakadályozta.

Berlinben, de Németország többi városában is augusztus elseje esendően telt el. A kommunisták semmiféle rendzavarást nem provokálhattak. Bécsben a kommunisták délután hat órára tervezték felvonulásukat, amelyet azonban a rendőség betiltott. Budapestről érkezett jelentés szerint a magyar fővárosban esendőség és rend uralkodott. Párisban tegnap hajnalban számos rendőrtiszt jelent meg a

Humanite című lap szerkesztőségében és a lapnak kinyomatott példányait elkobozták. A Humanite elkobzott számában feltűnő helyen utasításokat közölnek, hogy milyen formában és hol tüntessenek a kommunista tömegek augusztus elsején. Rendzavarás nem történt.

Bombayban kommunista diákok nagy tüntetést rendeztek és a rendőség felszólítására sem voltak hajlandók szétoszolni.

A rendőség sortűzvetéstartott a tüntetőkre, akik közül ötven súlyosan megsebesült. Számosat haldokolva szállították a kórházba.

Buenos-airesi jelentés szerint Columbiában több városban véres kommunista zavargások voltak. A kommunisták több helységet hatalmukba kerítették. Gomezben elfoglalták a dinamitraktárt és lemeszározták a tisztviselőket.

Rejtélyes potyautas bujt el a Zeppelin léghajón és mivel nem találták meg, vele indult amerikai utjára

Friedrichshafen, augusztus 1.

A Graf Zeppelin léghajó ismét elindult tengerentúli utjára. Tegnap reggel nyolc órakor Tours le Dames felett repült el a léghajó. Reggel hat óra ötven perckor már Basel felett látták a léghajót két repülőgép kísérette és öt percig keringett a város fölött, majd délnyugati irányban Genf felé folytatta útját. Amikor a Zeppelin a felszállás előtt elhagyta a friedrichshafeni repülőhangárt, az a hír terjedt el, hogy egy ember a hangár fedélzetéről észrevétlenül leereszkedett a léghajó hátára, ahol sikerült elrejtőznie. Ezt a hírt nemsokára megerősítették, de a léghajó őrzésével meg-

bizott alkalmazottak a tolokodó vendég tartózkodási helyét nem tudták megállapítani. Annyit mégis kiderítettek, hogy az illető rövid kötéllel a léghajó burkolatára ereszkedett le és valahol ügyesen elrejtőzött. Kérítették az illető a léghajógyár egyik elbocsátott munkása volt. Mivel a hosszúságú kutatás és a léghajó testének fényzőrökkel való megvilágítása nem vezetett eredményre, elhatározták, hogy időpazarlás elkerülése céljából a Zeppelin a titokzatosan elbujt potyautással indul utjára. Ilyformán az ingyentutas a léghajón maradt és részt fog venni az ut további részén.

A halott élni akar és erélyesen tiltakozik, hogy őt törölték az élők sorából

Temesvár, augusztus 2.

Május hónapban a Gyárvarosban a Begából egy férj hullát fogtak ki. A hullában többen Sinka Jenő virstliarust vélték felismerni. Azonnal értesítették Sinkának Lugoson lakó feleségét, aki gyermekeivel együtt Temesvárra érkezett, azonban a hullában nem ismerte fel férjét. Az asszony kijelentette, hogy férje jobbkarjára egy szív és a magyar korona volt tetőzve, ami a hullá karjáról hiányzik. Az asszony erre esküt is tett az ügyvédségen. Időközben azonban a temesvári anyakönyvi hivatalban Sinka Jenőt halottnak könyvelték el.

Sinka a Déli Hírlap utján Végváron értesült róla, hogy ő meghalt. Erre Temesvárra, innen pedig Lugosra utazott és felkereste feleségét, ahol kijelentette, hogy eszeágában sem volt öngyilkosságot elkövetni és a vidéken munkát keresett. Sinka azonban az anyakönyvi nyilvántartás szerint halott, valójában pedig él. Most kérvényt intézett a temesvári ügyvédségtől szerzett bizonyítvány alapján Temesvár városához, hogy a bírói eljárás elkerülésével töröljék a holtak jegyzékéből, mert él és egyelőre nem gondol a meghalásra.

A nők füléből kivették a fülbevalókat a székelyföldi banditák

Kolozsvár, aug. 2.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Tegnap újabb rablótámadás történt a Székelyföldön. Alarcos banditák, akik előbb Segesvár mellett a Gazdag nevű erdőben, majd később Sepsiszentgyörgy közelében levő Hadad-tetőn követtek el rablótámadásokat, tegnap

Vasláb és Marosfő között elállották az országutat és az arra jövő autók utasait egymásután kifosztották. Először Stancu Panu közigazgatási vezérfelügyelőnek, Csikszereda volt liberális prefektusának autóját állították meg, az autó utasainak minden értékét elvették, azután az áldo-

LINOLEUM

futószőnyeg, perzsa és egyéb mintákkal Lel 78.—
padlóbevonáshoz 200 cm. szélességben m²-kint „ 143.—
linoleum ebédőszőnyeg 200x300 „ 870.—

HAAS LIPÓT

Linoleum- és Szőnyegáruház
Timisoara, Bulev. Regele Ferdinand 5

zatokat behureolták az erdőbe, ahol szokásos recept szerint erős zsinagorákhoz kötötték őket. Nemsokára később leszállították autójából P. Tibor dr. csikszeredai orvos, aki Stancu Stanesenak sorsára jutott. Ezt követően a dr. csikszeredai ügyvéd és Stangel kereskedő autóját állították meg. Ezeket szintén kirabolták és ugyancsak az erdőbe hurcolták.

A rablók az eddigi zsákmánnyal nem lehettek megelégedve, mert tovább is elállották az utat és egymásután öt autó utasait fosztották ki. A nők füléből kivették a fülbevalót, lehúzták ujjukról a gyűrűket, a férfiaknak pedig minden pénzüket elszedték. A fákhoz kötött utasok és sofförök száma ekkor már harmincötre szaporodott. Az áldozatokkal meglehetősen enyhén bántak, mindössze Stangel kereskedőt pofozták meg, mert ellentállást kísérelt meg. Amikor a harmincöt áldozattól elvették minden pénzt és értékét, a rablók eltűntek az erdő sűrűjében és a fákhoz kötött hagyták áldozataikat. Az egyik utasnak nemsokára sikerült kiszabadítani magát a kötelékekből és a legközelebbi faluba sietett, ahol a vakmerő rablótámadásról jelentést tett a csendőrségnek. Erre egy esendőrőzjárat, továbbá számos felfegyverzett földműves és katonaság is a helyszínére sietett, de ekkor a rablók már nyomaveszett. Brassóból Marinescu ezredes és Dumitru kapitány szintén kivonult nagyobb esendőri készlettel a helyszínére és megkezdték a rablók üldözését. A csikszeredai, udvarhelyi és háromszéki csendőrség közös bizottságot alakított, amely előre megállapított terv szerint fogja a rablók üldözni. Brassó mellett egy esendőrőztag és a banditák között tüzharc is keletkezett, amelynek végén azonban a rablók sikerült a közeli erdőben eltűnni.

VÖRÖS ÉS FEHER ORCSZOK HARCA. Londonból jelentik: A Daily Mail értesülése szerint Inan mellett szövetséges csapatok és orosz ellenforradalmárok között véres csata folyt le, amelynek több száz halottja van. Két szövetséges fellázadt és elfoglalta a municióraktárt, valamint két páncélonot is hatalmába kerített. Vladivosztozkából csapatokat küldtek a lázadók leverésére.

A BÉKESZERZŐDÉSEK KULISZSZATITKAIBÓL. Rómából jelentik: Az Impero című lap legújabb számában a békeszerződésekről ír. A lap szerint a békekonferencia két olyan szakértőt küldött ki a határok megállapítására, akik csak színeliék, hogy a helyszínén voltak és visszatérve jelentésük alapján állapította meg a békekonferencia a határokat. Ezt a két embert Benes cseh külügyminiszter ajánlotta. A lap határkiigazítást követel Magyarország javára és Csehszlovákia terhére.

Halomra dőlnek a vádak a pozsonyi nagy hazaárulási perben, mert kiderül, hogy a tanukat veréssel és halálos fenyegetésekkel kényszerítették hamis vallomásra

Pozsony, augusztus 2.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A Tuka Béla dr. elleni hazaárulási per tegnapi tárgyalásán a bíróság a vád három tanuját hallgatta ki, de a vallomások csak igen gyengén támasztották alá a vád indokait.

Mraz Mihály volt az első tanu, aki előadta, hogy nem tud semmit a forradalom állítólagos megszervezéséről, valamint a földalatti szervezetről, de nem bír tudomással a rodobranáról sem. Arról sem tud, hogy a rodobrana katonai jellegű alakulat lett volna. Ezen alakulat államellenes kísérleteiről sincsen tudomása.

Hogy ezen vallomásaival ellenkező kijelentéseket tett a vizsgálat folyamán, ez arra vezethető vissza, mert halálos fenyegetésekkel és veréssel kényszerítették ki belőle vallomását úgy a vizsgálóbíró előtt, mint a rendőrségen.

Kijelentette, hogy a fogházban egy hadbíró tiszt látogatta meg őt és azt mondta neki, hogy amennyiben vallomást tesz, úgy kiszabadul, de ha nem akar vallani, akkor ott pusztul el.

Kroapka János volt a következő tanu, aki hasonló értelemben vallott. Elmondta ez a tanu, hogy őt ugyan nem kényszerítették a vallomásra, de tulajdonképpen nem is tud semmit. A vizsgálóbírónál levelet mutattak fel neki, amelyben Kroapka az a vizsgálóbírónak, hogyan csempésztek át fegyvereket Magyarországból.

Kiderült, hogy ez a levél gépirás volt és azt Kroapkával csak aláírták és ő nem is tudta, hogy voltaképpen mit írt alá.

Tomanek Florián papképviselő volt a harmadik tanu, aki vallomásaiban hangoztatta, hogy semmit nem tud a vádról. Tuka Bélával járt Bécsben, ahol Tuka őt bemutatta egy olasz újságíróknak és Radicsnak. Radics ekkor kijelentette, hogy Tuka neki nem jó szlovák.

Elnök: Ezt a kijelentést Radics mivel indokolta meg?

Tomanek: Semmivel nem indokolta, csak úgy a beszélgetés során mondotta:

Vallomása további során Tomanek előadta, hogy Tukával Bécsben járt a kommunistáknál is és Tuka ezen körökben igen járatosnak mutatkozott, de tárgyalásokra nem került a sor.

Elnök: Ön Ivánka előtt említette egy ízben, hogy Tukát a köztársaság ellenségének tartja. Miből merítette ezt a feltevését?

Tomanek: Ezt csak úgy mondtam, de bebizonyítani nem tudom, mert ez csak egyéni impresszióm volt.

Honnan szerezte ezt a benyomást?

Vasuton utaztam Tukával és említettem neki, hogy milyen kitűnő képet nyújt külkereskedelmi mérlegünk. Tuka ennek nem nagyon látszott örülni és ezért gondoltam, hogy ellensége a köztársaságnak.

Tanu vallomása élénk derűtséget váltott ki a hallgatóság sorában. Az

Én többet uszítottam...

Szünet után Tomaneket szembesítik Tukával, akinek kérdéseire Tomanek olyan válaszokat ad, hogy azok a vádat egyáltalában nem erősítik meg.

Tuka: Ön azt mondta, hogy Radics rólam kedvezőtlen nyilatkozatot tett és azt állította volna, hogy nem vagyok jó tót. Nem kérdezte meg Radicsot, hogy ezt miként érti?

Tomanek: Kérdeztem, de Radics azt mondta: sapienti sat... Tovább aztán nem érdeklődtem nála.

Azt is mondta, a Rodobrana tagjai panaszkodtak, hogy ingoiket elkobozták. Ön volt a Rodobrana generálisa, miért nem intézkedett?

Igaz, hogy generálisa voltam, de ez a kérdés nem érdekelt.

Igaz-e, hogy ön részt vett a mi tanácsüléseinken, amelyeket az ön laká-

sán tartottunk?

Igaz.

Miért vallotta akkor azt, hogy önt kitalálták az ülésekről?

Tomanek zavartan hallgat.

Tuka: Ön azzal vádolt engem, hogy uszítottam. Képviselő ur, tegye kezét a szívére és vallja be: ki uszított, én vagy ön?

Tomanek: Én uszítottam többet.

(Derűtség.)

Tud valamit arról az összeköttetésről, amellyel én az állítólagos bécsi kémirodával állottam?

Nem tudok róla semmit.

Ezzel Tomanek kihallgatása véget ért. Az ügyész kéri a tanu megesketését, amit a védelem ellenez. A bíróság rövid tanácskozás után függőben hagyja Tomanek megesketésének kérdését.

A vád koronatanuja

Belánszky Károly, losonci polgármester, a vád koronatanujának kihallgatására kerül ezután a sor. Rendkívül hosszasan elmondja élettörténetét és Tukával való ismeretségét. Kijelenti, hogy Tuka egy ízben felvetette előtte az autonómia kérdését és kifejtette, hogy három mód kínálkozik az autonómia megvalósítására:

1. Parlamentáris uton, de ezt elvetette, mert a tót pártok a prágai parlamentben nem szerezhetik meg a többséget.
2. A külföldi államok befolyása által, de Tuka ezt is elvetette, mert nem bízott a nagyhatalmakban.
3. A forradalmi ut.

Zavaros és ellentmondó vallomás

Hosszasan és rendkívül zavarosan többször ellentmondásokba keveredve elmondja ezután, hogy egyszer Kovácsal Bécsbe utazott és ott valamilyen irodába mentek, amelyről az volt az impressziója, hogy abban Németország és Magyarország javára kémkednek. Bécsben elment Lonszky Aladár lakására és itt is azt a benyomást nyerte, hogy Lonszky kémkedéssel foglalkozik. Bizonyosra veszi, hogy a két iroda összeköttetésben is állott egymással. Amikor hazajött, elmondta Tukának az esetet és kijelentette előtte, hogy benyomása szerint kémiro-

dában járt. Tuka erre nem mondott semmit.

Elnök: Semmit? Hiszen a vizsgálóbíró előtt azt jelentette ki, hogy Tuka rögtön mondotta: képzelted az egész.

Tanu: Erre nem emlékszem.

Ezzel délután két órakor Belánszky kihallgatása véget is ért. A termet zsunfolásig megtöltő közönség és jogászok megállapították, hogy a vád koronatanuja sem tudott semmiféle terhelő adatot felhozni Tuka ellen. Az elnök a tárgyalás folytatását ma reggel nyolc órára halasztotta el.

A fogtechnikusok ügye nem tud nyugvópontra jutni

Temesvár, augusztus 2.

A temesvári tábla döntése, amelyet a gyakorlatuktól eltiltott fogtechnikusok ügyében hozott, máris újabb bizonyalmakat vált ki. A tábla — amint azt megírtuk — elrendelte, hogy a lepecsételt fogtechnikusi műtermeket oldják fel a zár alól, ami egyet jelent a gyakorlat újból való folytatásával. Még ezen ítélet hozatala előtt az aradkerületi egészségügyi felügyelőségtől rendelt érkezett Temesvárra a főorvosi hivatalhoz, amely szerint a pecséttek a fogtechnikusok műterméről eltávolíthatók, azonban a tilos gyakorlatot folytatniok. A közegészségügyi miniszterium rendeletével szemben az érdekeltek fogtechnikusok a tábla ítéletére támaszkodva most akciót indítottak. Grosi Mihály dr. ügyvéd képviseljükben a közeli napokban Bukarestbe utazik és igyekszik a miniszteriummal olyértelmű megállapodásra jutni, hogy az új törvény megszavazásáig a fogtechnikusok a szerzett jogok alapján folytathassák gyakorlatukat.

Tíz év után visszakapja Temesvár város értékeit

Temesvár, augusztus 2.

A forradalom kitörésekor a városi tanács három ládában különböző értékeket szállított fel Budapestre és azokat az ottani állampénztárban helyezték el. A ládában részint városi, részint pedig magántulajdont képező értékek voltak. A három ládában állami járadékok, részvények, de legnagyobb részét hadikölesönkötvények voltak. Az impériumváltozás után a város ismételt kísérletet tett, hogy ezeket az értékeket visszanozatoztassa. 1909-ben küldött megbízottakat Budapestre, akik ott különböző miniszteriumokban tárgyaltak. Most végre megérkezett a városhoz az értesítés, hogy ezeket az értékeket hamarosan rendelkezésére bocsátják.

Az értékek — miként említettük — három ládában vannak. A ládák lezárva, a kulcsokat pedig a város főpénztárában őrzik. A város értékeit átszámítva 4.668.342 lei névértéket képviselnek, a magántulajdont képező papírok névértéke pedig 467.464 lei. A ládákban levő papirokról azonkívül pontos jegyzék is van a város tulajdonában és az átvétel ennek a jegyzéknek alapján fog megtörténni. Időközben azonban a papírok nagy része elértéktelenedett és a három láda értéke, amely névszerint felülmúlja az öt millió leit, ma legmagasabb felbecsülés mellett nem ér egy milliónál többet. Ez az elértéktelenedés, felintettel arra, hogy legnagyobb részét hadikölesönkötvényekről és felszámolt intézetek részvényeiről van szó, akkor is bekövetkezett volna, ha az értékek idehaza maradtak volna.

BEFEJEZTÉK AZ IDEGENEK ELLENŐRZÉSÉT. Bottez György munkaügyi vezérfelügyelő elnöklété alatt működő bizottság, amely a külföldi állampolgárok tartózkodási engedélyét vette revízió alá, befejezte munkáját. Az elintézett kérvényeket most felterjesztik a munkaügyi miniszteriumhoz és annak megerősítése után a bizottság döntését közlik az érdekeltekkel.

Ménesi bor

ca 200 Hl. 1926—1928. évi termései fehér és vörös bor kapható özv. Háberegter Györgyné-nél

Ménesen

MÁLNÁSI MÁRIA FORRÁS

Természetes alkalisus sógyógyvíz Gyomorégést azonnal megszüntet

A legjobb nyálkaoldó gyógyszer Mindenütt kapható

Kutkezelőség: Brassó. 1833

Főlerakat: KARDOS MIKLÓS, Timisoara, Str. Vladimirescu 30.

Hírek

— **A pátriárka nyaralása.** Bukarestből jelentik: **Cristea** Miron pátriárka tegnap reggel Dragostiba utazott, ahol egy hónapig fog üdülni.

— **Véglegesített bányászati tanácsnokok.** Bukarestből jelentik: A közoktatásügyi miniszterium a Bányászati tanácsban a következő középiskolai tanárnóket véglegesítette, Boeriu Olimpiát és Jakobici Jánost Temesvárról, Corcan Blankát pedig Oravicáról.

— **A pápa nem megy nyaralni.** Rómából jelentik: A pápa udvari köreiből híre jár, hogy a Szent Atya nem tervez az idén utazást és a nyarat ilyen körülmények között valószínűleg a Vatikánban tölti.

— **Negrea ezredes tiz év óta hadkiegészítő parancsnok.** Augusztus ötödikén lesz tiz éve, hogy **Negrea** Viktor ezredes a temesvári hadkiegészítő parancsnokságot megszervezte és azóta teljes közmegelegedésre feleltesséinek és a Temesvár lakosságának rokonszenvétől övezve tölti be ezt a tisztet, mint a hadkiegészítő parancsnoka. A tiz éves jubileum alkalmából ünnepegni készülnek a rokonszenves törzstisztek.

— **Bányászati származású magyar mérnök kitüntetése.** Budapestről jelentik: A magyar kormány **Rupp Géza** gépészmérnököt Argentínába küldte a Buenos airesi követség mellé és az ottani gyári viszonyok tanulmányozásával bizta meg. A fiatal mérnök fia **Rupp Géza** oravicai bankigazgatójának és középiskolai tanulmányait a temesvári piarista gimnáziumban végezte.

— **A hunyadmegyei mandátum.** Déváról jelentik: A nemzeti parasztpárt benyújtotta jelölőlistáját az üresedésben levő hunyadmegyei képviselői mandátumra. A párt jelöltje **Bontescu** Viktor dr. volt kormányzótanácsai hivatalnok. Feltűnést keltett, hogy sem a néppárt, sem a liberálisok nem adtak be jelölőlistát, noha **Tatarescu**, a liberális párt hunyadmegyei tagozatának elnöke, néhány napig Déván tartózkodott, hogy a választást előkészítse.

Elvállalok:

Expertizeket, könyvfelfektetések, órákönyvelést,

GYÖRGY IGNÁC könyvszakértő

reviziós-

és fordítási irodája, Belváros, Bánáti-ház, III. emelet 20.

— **Magyar előadások a londoni egyetemen.** Budapesti tudósítónk telefonálja: **Scotus** Viator közbenjárására meghívták **Hevesi Sándort** a Nemzeti Színház igazgatóját, hogy október tizennegyedikétől huszonkettedikéig magyar előadásokat tartson a londoni egyetemen. Beavatott körök tudni vélik, hogy Londonban rövidesen állandó magyar tanszéket terveznek az egyetemen.

* **A TAC jazzbandja** Buziáson játszik szombat este a sportünnepélyt követő bálon. A fürdőigazgatóság nagy előkészületeket tesz, hogy a nagy számban átránduló vendégek kitünően érezzék magukat. Fürdőjegy oda-vissza 60 lei.

— **Nyomor elől a halálba akart menni.** Tegnap este kilenc órakor a Hunyadi híd közelében egy fiatal leány a Begába ugrott. A járőrök közül többen utánvetették magukat és kimentették. Elmondta, hogy **Bokk** a Elza tizennyolc éves munkásnő. Néhány nap előtt gyalog jött Lugosról, hogy munkát keressen. Alkalmazást nem talált és most két nap óta éhesen kóborolt az utcákon, meg akart halni. A mentők kórházba vitték.

— **Elfogtak három autós banditát.** Bukarestből jelentik: A fővárosi rendőrprefektúrához az utóbbi időben számos feljelentés érkezett autós banditák garázdálkodásáról, akik a külvárosokban több betörést és rablást követtek el. **Vasiliu** rendőrtisztnek tegnap sikerült a banditákat ártalmatlanná tenni. Három sóffort tartóztatott le, akik az autós támadások tettesei voltak.

* **Falurossza.** A Besseney-telep római katolikus hitközségének magyar műkedvelői szombaton, augusztus 3-án este a Piank-féle teremben előadják **Tóth Ede** háromfelvonásos énekes népszínművét, a Falurosszát. Beléptidij személyenként husz lei.

— **Nedeanu pakkolni jött Temesvárra.** Tegnap megjelent **Nedeanu** volt pénzügyi adminisztrátor Temesvárról és akik látták, már megijedtek, hogy **Nedeanu** újra visszakérül Temesvárra az adózó polgárok legnagyobb bánatára. Csakhamar kitudódott azonban, hogy **Nedeanu** csak azért jött, hogy Temesvárról levő butorait és egyéb holmiját elszállítsa. Ez biztos jele annak, hogy **Nedeanu** nem tér többé vissza Temesvárra.

— **Aradi tolvajná a temesvári bíróság előtt.** **Halász Ferenc** aradi lakos lakásába tavaly decemberében betört **Makkai Rozália** harminckét éves rovtomultu nő. **Makkai** a lakásból huszonkétezer lei értékű holmit lopott el. Az aradi törvényszék **Makkai Rozáliát** egy évi börtönre ítélte. Tegnap tárgyalta a temesvári tábla felebbezését, de az aradi törvényszék ítéletének megerősítésével, a felebbezést elutasította.

— **Szeptemberben elkészül a temesvári lakáskataszter.** A temesvári hadkiegészítő parancsnoksághoz megérkezett a hadügyminiszter rendelete, amely szerint szeptember hónapban vegyesbizottság működik Temesvárról, amely elkészíti a lakáskatasztert. A lakáskataszternek a bizottság által való elkészítése statisztikai jellegű és így a polgári lakosságnak semmiféle aggodalomra nincsen oka. Szó sincs arról, hogy ezeket a lakásokat a katonaság részéről igénybe akarnák venni. Hasonlóképpen sor kerül az igavonó állatok összeírására. Szeptember havában erre vonatkozólag külön felhívást intéznek az állatok tulajdonosaihoz és ezek az illetékes kerületi rendőrségen kötelesek azokat bejelenteni. Ez az összeírás szintén statisztikai jelleggel bír.

— **Elégett cséplőgép.** Végvári tudósítónk jelenti: A közeli Sós községben tegnap délután a cséplőgépből kipattant szikrától kigyulladt a kazalba rakott buza, mely teljesen elégett. A tűznek áldozatul esett a cséplőgép is, mely **Chirle** a Miklós gazda tulajdona volt. A kár nem térül meg, miután sem az elégett buza, sem a cséplőgép nem volt biztosítva.

— **Lemondott egy temesvári bíró.** **Neagu** György, a temesvári törvényszék segédbírója, lemondott állásáról. Neagu tiz év óta teljesített Temesvárról szolgálatot és most mint ügyvéd akar tovább működni.

— **Az egységes szakszervezetek perét novemberben tárgyalják.** Az április 7-iki temesvári zavargások ügyében a temesvári törvényszék augusztus 29-re tüzte ki a tárgyalást és az erre vonatkozó idézéseket már ki is küldték. A temesvári egységes szervezetek feloszlatása tárgyában a felebbezési tárgyalást az ítéletábrán november 27-én fogják megtartani.

— **A Bremen megjavította saját rekordját.** **Plymouthból** jelentik: **A Bremen** német óriáshajó New Yorkból jövet Plymouthba érkezett és az utat Amerikából visszafelé négy nap tizennégy óra és harminc perc alatt tette meg. Ez az idő újabb rekordot jelent a Bremen előző utjával szemben is, amely már rekordteljesítmény volt.

— **Házasság.** **Borbély Paula**, **Borbély István** mázolómasternek, a Magyar Párt rónáci tagozata elnökének leánya és **Vajda Oszkár** szombaton, augusztus 3-án délelőtt az állami anyakönyvi hivatalban, délután félhatkor pedig a rónáci katolikus templomban házasságot kötnek.

— **Sulyos szerencsétlenség történt Végváron.** — mint ottani tudósítónk jelenti. Tegnap estefelé kocsin több gazda tért haza aratás után a szántóföldről. Véletlen folytán az egyik kasza kiállott a kocsiból úgy, hogy mikor **Karkus** Lajosné kocsija szembejött, az élesre fent kasza a szerencsétlen nőnek négy helyen elvágta a lábát. Rendkívül sulyos vérvesztességet szenvedett, de az orvosok remélik, hogy megmenthetik az életnek.

— **Rablógyilkos ügyvéd.** **Belgrádból** jelentik: Két nap előtt borzalmas leletre bukkant a csendőrség. A város külső területén egy fűzesben fejnélküli, számos sebbel borított ho'ttestet találtak. Tegnap egy mocsárban megtalálták az áldozat levágott fejét is és megállapították, hogy a meggyilkolt **Mezipekovic** dús gazdag nisi szőnyegkereskedő, aki tiz nap előtt tűnt el. Megállapítást nyert, hogy a kereskedőt egy **Deutschné** nevű elzülött ügyvéd csalta a fűzesbe és ő is ölte meg. **Deutschot** Belgrádban sikerült letartóztatni. A rablógyilkos ügyvéd beismerő vallomást tett a rendőrségen.

— **Karácsony estéjén betört.** **Klein Béla** huszonkét éves temesvári lakatos a múlt év karácsony estéjén az ablakon át bemászott a **Carmen Sylva** leánygimnáziumba és az egyik alkalmazottól hétszáz leit lopott el. Tettét észrevették, rendőrt hívtak és letartóztatták. A temesvári törvényszék tekintettel arra, hogy **Klein** visszaeső bűnös egy év és tiz havi börtönre ítélte. **Klein** felebbezését tegnap tárgyalta a temesvári ítéletábrá és a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

— **Herkulesfürdő züllése.** Az **Universul** legújabb számában nagy cikket ír a herculesfürdői állapotokról. A cikk hathatós rendszabályokat sürget, mert **Herkulesfürdő**, amely valamikor a világ egyik legismertebb fürdője volt, ma csak roncsa a réginek. Ezekre az állapotokra felhívja a kormány figyelmét.

— **Szülők figyelmébe.** Minden gyermeknek a szabadban való mozgásra és szórakozásra szüksége van. Mindkető egészségessé, széppé és erőssé teszi gyermekeinket. Ritkán nyílik alkalom azonban, hogy gyermekeink, amikor a szabadban játszanak és ugrálnak, egyuttal szórakozhassanak, nevetessenek is, már pedig a nevetés egészség, az egészség élet. Ez, a ritka alkalom most kínálkozik, még pedig augusztus 4-én a mentők nagy nyárimulatsága alkalmával a **Lunaparkban**, amikor a gyermekek részére külön helyen egy egész csomó szórakozás fog rendelkezésre állni. Lesz mesemondó, gyermekszépségszerzés, lepényezés, zsákkfutás, virsliugrás, rudmászás, sárkányeresztés stb. stb. Ki szereti gyermekét és örömet akar szerezni gyermekének, az okvetlenül hozza a mentők nagy nyárimulatságára.

— **A sikkasztó sóhivatali főnök a fegyházban.** Két esztendő előtt egy nyári napon városzerte nagy feltűnést keltett, hogy **Salamon Miksa**, a temesvári sóhivatal főnöke a **Ferdinánd** szállóban öngyilkossági szándékból a fejébe lőtt. Még aznap kitudódott, hogy **Salamon** másfél millió leit sikkasztott és azért akart a halálba menekülni. Négy hónapi kórházi kezelés után letartóztatták, majd a törvényszék másfél évi börtönre ítélte. Az ítéletábrá a büntetést négy évi fegyházra emelte és a semmitőszék végsőfoku ítéletét tegnap hirdették ki **Salamon** Miksa előtt, akivel közölték azt is, hogy hátralevő két évi nyolc hónapi büntetésének kitöltése végett **Negyenyedre** szállítják.

* **Rádió javítások gyorsan, jól, olcsón.** **Uránia**, **Skudier-tér 1.**

Kétszobás

modern lakás

áthelyezés miatt azonnal átadó.
Telefon, iparáram, melegvíz, fürdőszoba. **Ormos-u. 10. II. em. 25.**

MOZI

Belvárosi Mozi:
Péntek, szombat, augusztus 2, 3.
Gyárvárosi Mozi:
Vasárnap, hétfő, augusztus 4, 5.
Mehalai Mozi:
Csütörtök, augusztus 8.

A rablólovag

Uj! Szenzációs! Uj!
Biró Lojos színműve után.
Egy szép parasztnő és egy szép kalandor szerelmi regénye.

A főszerepekben:

Iosif Schildkraut,
Lya de Putty

Monopol: Filmcentrala, Timisoara
Az előadások kezdete: 6 és 9 órákor. Vasárnap d. e. 11 órákor és d. u. 4, 6 és 9 órákor.

Megfojtotta feleségét akivel tizenhat év óta élt együtt, mert azt hitte, hogy az asszony megcsalja

Temesvár, augusztus 2.

Ardelean Solca János aradmegyei körösbökényi gazdálkodó két év előtt megfojtotta feleségét, akivel már tizenhat év óta élt együtt. Az aradi törvényszék ezért hitvesgyilkosság miatt tizenkét évi kényszermunkára ítélte. Felelősség folytán az ügy a temesvári tábla elé került és a tegnapi megtartott tárgyaláson szomorú emberi tragédia bontakozott ki. A vádlott erőteljes, negyven éves paraszt ember, aki megrázó színekkel eseteli az elnök kérdéseire tragédiáját.

— A munkából hazajövet — mondotta — az asszonnyal együtt betértünk a koresmába. Itt elfogyasztottam öt deci pálinkát. Ez nem lett volna tulcsok, hiszen máskor is ittam annyit. A baj az volt, hogy haza is vittem magammal öt decit.

Vacsora közben megittam ezt a pálinkát is, utána pedig lefeküdtem. Magam sem tudom, hogyan kerültem az ágyba. Valószínű, hogy a feleségem vetkőztetett le. Egyszerre felébredtem. Még félig italos állapotban meggyújtottam a petróleumlámpást és felesé-

gemet kerestem, az asszony azonban nem volt a szobában.

— Erre kimentem — folytatta Ardelean — az udvarra keresésére, de nem találtam. Jobban szétnéztem és végre is észrevettem. Akkor úgy tűnt nekem, hogy az asszony valakihez szerelmes szavakat suttog és bizalmas kettősben van egy férfivel. Lehet, hogy vízió volt az egész, lehet, hogy hallucináltam. Az isten elvette az eszemet. Rárontottam az asszonyra és két csapást mértem a fejére, azután megfojtottam...

A főügyész a törvényszék ítéletének a helybenhagyását kérte. Nistor Demeter dr. közvédő hosszú védőbeszédében felvonultatja a gyilkosság előzményeit, kérve a büntetés enyhítését. A bíróság az enyhítő körülmények széles alkalmazásával a büntetést tíz évre szállította le. Ardelean lehajtott fővel fogadja az ítéletet és kimenőben a fegyőr mellett mintegy utolsó reménysugárként maga elé suttogja:

— Kegyelmet kérek a királytól...

**EGKEZDIK A FELEMELT
NYUGDIJAK KIFIZETÉSÉT.** A
ügyminiszter rendelete alapján a
városi nyugdíjasoknak ma fizetik ki
a pótlékot, amelyet a parlament
egszavazott. Azok a városi nyug-
díjasok, akiket 1922 április elseje előtt
nyugdíjaztak, tizenöt százalékos pótlék-
kapnak, azok pedig, akiket 1922
április elseje és 1925 október elseje
között nyugdíjaztak, tíz százalékos
pótlékot kapnak. A pótlékokat 1929 ja-
nuár elsejétől visszamenőleg ma fizeti
ki a városi pénztár. A város ezen a cí-
men a negyvenháromezer lejt fizet.
Az állami nyugdíjasok pótlékait
szintén hasonlóan ma fizetik ki.

**Temesvár városa a kincstártól ki-
adta a Vadászterületet.** Megirtuk annak
előjén, hogy Temesvár városa a
kincstártól a Vadászterületből kétszáz-
ötven holdnyi területet kért bérbe és
ezt mindössze huszonegy holdat ka-
pott. A város ebbe nem nyugodott be,
mert ez a terület azokra a nagyszá-
mú tervekre, amelyek a Vadászterület-
kapcsolatosan felmerültek, nem
megfelelő. Baran Koriolan dr.
közvetítő Bukarestben közbenjárt a
kormányánál és tárgyalásai során fel-
ajánlással szolgált arra nézve,
hogy a város a Vadászterületből modern
szórakozóhelyet akar létesíteni, ahol
egy stadion is lesz. Baran Koriolan
most Bukarestből azzal a tervrel vis-
zolta, hogy a kormányban hajlandóság
van arra, hogy a városnak az egész
Vadászterület átengedjék. A város ennek
alapján sürgős felterjesztést intéz a
kormányhoz, amelytől a Vadászterület
átengedését kéri.

Láb- és honaljizadás ellen **PODOL**

Hatása biztos, üdít, frissít, a bőrt
puhán tartja.

Felrobbant gyorsforraló. Végvári
tudósítónk jelenti: Szögyényi Pál-
né a gyorsforralón főzni akart. Eddig
nég ki nem derített ok folytán a szesz
elrobbantotta a forralót úgy, hogy Szö-
gyényi Pálné súlyos égési sebeket szen-
vedett.

Orvosi körökből. Dr. Wellisz
Ferenc fogorvos szabadságáról vis-
szafejezt és rendeléseit IV. Hunya-
di-ut 7. szám alatt ismét megkezdte.

**A város felterjesztése a gázgyári
igazgató nyugdíjaztatása ellen.** Több
közben meg emlékeztünk Steiner
Károly gázgyári igazgató ügyéről,
akinek nyugdíjaztatása érdekében kül-
ső kezdeményezésre mozgalom indult.
A város állandó választmányának leg-
utóbbi ülésén foglalkozott ezzel az
ügygel és tegnap felterjesztést inté-
zett a belügyminiszterhez, akitől Stei-
ner Károlynak szolgálatban való meg-
hagyását kérte. A felterjesztésben a
város hivatkozott arra, hogy Steiner
Károlynak életfogytiglanig szóló szer-
ződése van a várossal, ezenkívül pedig
teljesen szolgálatképes. A fő érve
azonban a városnak az, hogy a gáz-
gyár jelenleg átépítés és átszerelés
alatt van és ezeknél a munkálatoknál
— amelyek közel egy esztendőig fo-
gnak tartani — szükség van Steiner
Károly szakértelmére és tapasztalatai-
ra. A városi tanács bizik benne, hogy
a belügyminiszter a felterjesztésnek
helyt ad és áll Steiner Károly nyug-
díjaztatásának követelésétől.

Véletlenül agyonlőtte magát.
Nyiregyháza közeli: Kovács
Pál a Nyirvidéki Takarékpénztár fő-
pénztárosa tegnap reggel véletlensé-
gben agyonlőtte magát. Tragikus sorsa
iránt városszerte őszinte részvét nyil-
vánul meg.

Kigyulladt parafinraktár. Rómá-
ból jelentik: A nápolyi kereskedelmi
kikötőben egy parafinraktár kigyul-
ladt és a tűz nagy gyorsasággal ter-
jedt. A kár több millió lírát tesz ki.
A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

Bányászors. Párisból jelentik:
Nimes környékén az Escarpelle bá-
nyában légrobbanás volt. A tárnában
a robbanás idején százhatvan bányász
dolgozott és ezek közül eddig nyolc
megszenesedett holttestét sikerült a
romok alól kihuzni.

SENZÁCIÓ

KÉPVASÁRI
Bámulatos olcsó!
RECORD, képernyőgyár, Józsefváros,
Hunyadi-ut 14. Telefon 14-33.
(3856)

Jó üzletemberek a hinduk. Bom-
bayból jelentik: A teksztilmunkások
sztrájkja, amely százezer munkásra
terjed ki, az angol teksztiltisztítók hi-
réré váratlanul megszűnt. Az angol
teksztiltisztítók üzemének leállításával
a nagykereskedők kényszerhelyzetbe
kerültek és az indiai gyárakból szer-
zik be szükségletüket, ami a bombayi
sztrájk gyors befejezését eredményezte.

**Pályázat a Magyar Párt irodatisz-
ti állására.** A Magyar Párt bányászati
tagozatának elnöksége pályázatot hir-
det a Graber Árpád nyug. jegy-
ző leköszönésével megüresedett népiro-
dai tisztviselői állásra. Csak magyar-
párti tagok pályázhatnak, akik saját-
kezűleg írt kérvényeiket augusztus
20-ig nyújthatják be a központi párt-
irodában. Az állás betöltése fölött a
bányászati tagozat elnöki tanácsa augusztus
végén megtartandó ülésén határoz.

**Meggölt öt embert a felrobbant
szeszakályha.** Milánóból jelentik: Berga-
mosban súlyos szerencsétlenség tör-
tént. Egy égő szeszakályha felrobbant
és a robbanás következtében öt ember
életét veszítette, hárman pedig súlyo-
san megsebesültek.

Harminc bányász halála. Breslau-
ból jelentik: A legutóbbi bányász-
szerencsétlenség áldozatainak száma meg-
növekedett. A Friedenshoffnung tár-
nában történt bányalégrobbanás kö-
vetkeztében ugyanis most már har-
minec bányász veszítette életét. Tarta-
ni lehet, hogy ez a szám még szapo-
rodni fog.

Teljesítette a jóslatot. Szabadkáról
jelentik: Ada község huszonhat
esztendős tisztviselője, Válay
Rózsika hivatalos helyiségében szíven-
lőtte magát és azonnal meghalt. Vá-
lay Rózsika néhány hónap előtt részt-
vett egy telepatikus szeánszon, ahol
azt jóslták meg neki, hogy revolver-
golyó fog életének véget vetni. A leány,
aki az egész községben jókedvűről
volt híres, buskomor lett. Az öngyil-
kosság napján korán ment hivatalba,
elintézte összes aktáit, aztán végre-
hajította tettét. Érdekes, hogy az ön-
gyilkos leány apja és nagyapja szin-
tén önkézzükkel vetettek véget életük-
nek.

Dr. Kerényi Béla gyermekorvos,
Gyárvaros, Andrassy-ut 18. szám alatt
rendeléseit ismét megkezdte.

VIZUMOK

és bármely más megbízás **HERZL,**
Bem-utca 28. Telefon 16-04, vagy
LÖBL könyvkereskedés, Strada
Alba Iulia. Telefon 11-60 (586)

Turista képtolvaj. Madridból je-
lentik: Az Escorial palotában elloptak
egy felbecsülhetetlen értékű Goya
képet. A lopással egy angol turistát
gyanusítottak, akit le is tartóztattak
és a turista ekkor beismerő vallomást
tett. A drága kép azonban nem került
elő, mert a tolvaj nem hajlandó el-
árulni, hogy a műkincset hová rej-
tette el.

Elnökválság a Hitelbanknál. Bu-
dapesti tudósítónk telefonálja: A Ma-
gyar Általános Hitelbanknál az el-
nökválság akuttá vált. Az intézet új
elnöke valószínűleg Lónyay Elemér
herceg lesz.

Nagy adomány Rákosi szobrára.
Budapesti tudósítónk telefonálja:
Rothermere lord százezer pengőt
utalt át Budapestre, amely összeggel
hozzá akar járulni Rákosi Jenő szob-
rának költségeihez.

**Jégsekreányok, fagyaltgépek, vas-
és rézbutorok, mosdóasztalok külön és
garnitúrákban mélyen leszállított áron
kaphatók Scherter Ottó vaskereskedé-
sében, Temesvár-Belváros, Zápolya-
utca.**

Disznók felfaltak két gyermeket.
Konstancából jelentik: Slava Rusa
községben egy sertés felfalt két gyer-
meket. A gyermekek a mezőn játszo-
tak, amikor a disznó megtámadta és
felfalta őket. Az eset a vidéken nagy
rémületet keltett.

*** Dentist Link Gyula szabadságáról
visszaérkezett, újra rendel Temesvár,
Belváros Szerb-utca 5. I. emelet alatt.
délelőtt 9-től fél 1-ig, délután fél 3-tól
6-ig.**

— Agyonverte mostohafiát.
Rosu Trifu nagyszákosi gazda ez
év tavaszán agyonverte mostohafiát,
Ilcau Pált. A mostohafiu arra kér-
te az öreget, hogy egy darab földet
irasson rá és emiatt veszekedés, majd
verekedés támadt köztük, melynek
hevében Rosu baltával ütötte le
Ilcau. A temesvári törvényszék Rosut,
öt évi fegyházra ítélte.

— Kivégzett haramiavezér.
Belgrádból jelentik: Az úszkubi fegy-
ház udvarán tegnap hajnalban kivé-
gezték Krsztovics Miloszláv
haramiavezért, akinek lelkét harminc
gyilkosság terheli. A törvényszék
udvarán még egyszer felolvasták az
ítéletet és azután szeméit bekötötték.
Utána tíz puskalövés dördült el egy-
szerre. A haramiavezér azonnal
meghalt.

*** Ha jól és olesón akar étkezni, úgy
menjen a Palace-kávéházba, ahol
a déli menü 50 lei. (Leves, sült, főze-
lék, tészta.)**

— Bestiális kefekötő. Pozsár
Ferenc ötvenhárom esztendő kefe-
kötő tegnap vádoltként állott a te-
mesvári törvényszék előtt, hogy egy
erkölcstelen merényletért feleljen,
amelyet egy iskolás leánnyal szem-
ben elkövetett. A törvényszék Po-
zsár Ferencet két évi fegyházra ítél-
te és abba a vizsgálati fogságból
két hónapot számított be.

*** A mentők nagy nyári mulatsága**
a Lunaparkban már augusztus 3-án,
szombaton este 8 órakor fog megke-
zdődni. Ez alkalomra a rendezőség egy
kellemes meglepetést is tartogat a
vendégek számára, amennyiben este
10 órakor egy helybeli művészekből
álló gárda fogja a nagyközönséget
szórakoztatni. A művészek névsora,
valamint a műsor később fog közöl-
tetni. Tekintettel arra, hogy az elő-
adás a vendéglő terraszán lesz meg-
tartva és külön belépődíjat nem ígé-
nyel, asztalok már most rezerválha-
tók a Lunapark főpincéjénél.

Új Manométerek
és javítások, ugyszin-
tén előírások mentő-
szekrények
KECSKEMÉTI-nél
(756) Temesvár

— Anyakönyvi hírek. Születtek:
Kampf Margit, Schvob János, Krä-
mer Vilma, Kiss Klári, Meghaltak:
Danu Mária 73, Keller Ferenc 67,
Gertheiss János 68 éves korban.

*** Ha Temesvárra jön, kérje min-
denütt az ingyenes tájékoztatót (Coa-
ductorul prin Timisoara.)**

**Olvassa
mindennap
a „Déli Hírlapot“**

A SZENVEDÉLY TÜZÉBEN

Írta: PAUL REBOUX

A Déli Hírlap jogositott regényközlése

12 Folytatás

Ramon ezzel végezte:

— Szóval érts meg... Szeretném! Mikor azt a nagy szemét rám veti, beleszédülök. Szeretem és akarom, hogy az enyém legyen, csak az enyém. Tomasa minden látható ellenkezés nélkül ráállott:

— Még majd beszélünk róla...

Magában azonban azt gondolta:

„Neked szükséged van egy jó lelkére. Majd én megmutatom neked, mit ér a reménybelid. Akkor aztán rajtam lesz a nevetés sora...”

Ahhoz a ravaszághoz folyamodott, amely hajdan olyan jó szolgálatokat tett neki, abban az időben, mikor senki sem tudott jobban más táncosnók ellen ármánykodni, vagy rágalmakkal elhalmozni egy asszonyt, akitől el akarta kaparítani a szeretőjét. Mint bizonyos fajta állatok, melyek jobb szeretnek a pocsolójában fetrengeni, ő is csak a cselszövények és mesterkedések közt érezte jól magát.

Elment megkeresni Bicha-t.

A két asszony megegyezett. Bicha majd beállít egyszer a fiatal lányhoz és átnyújtja neki valami idegennek ragyogó ajánlatát. Majd ő megírja az uracska levelét, elolvastatja a leánnyal és ráveszi, hogy válaszoljon. Az eredmény biztos. A levéllel és a válaszszal a kezében Tomasa bebizonyíthatja

Ramonnak, hogy mennyire megvetendő az a teremtés, akit feleségül akar venni.

A vállalkozás azonban zátonyra jutott. Estrellita elolvasta a levelet és nyugodtan így válaszolt:

— Mondja meg az anglusának, hogy sokat kínál, de nem eleget. Mindég a duró-iról beszél, sohasem a szívről. Ez valami pénzember. Megfagynék mellette. Köszönöm.

Mikor Tomasa értesült erről a felvilágosításról, Bicha azt mondta:

— Várjon csak... azt hiszem, ismertem valamikor... Estrellita Lopeznek hívják, egész biztos... Legelőbb is az anyját ismertem.

A másik fülelni kezdett:

— Meg tudná mondani, hogy hol van?

— Ah, szegény... Az mindenre kapható...

— De hol lehet rátalálni?

— Ez nem nehéz dolog... Kutasson végig három pálinkás butikot a Triánán, biztosan rátalál... csunya mint a vétek és mocskos, mint a mosogató lé... Gyakran felfogadják gitározni, mikor a hotelportások valami táncot rendeznek az utasoknak... Hát effélékből él...

A vénasszony jól megjegyezte ezt a felvilágosítást. Fiát a házasság kérdé-

se felé terelte és rövid vita után így szólt:

— Külömben, ha csak magamra volnék tekintettel, nem ellenkezném...

De így mindent el kell mondanom... Talán nem is tudod, hogy a kicsinek anyja van. Hát erről az anyáról, igazán olyan dolgokat hallottam, hogy...

Képzeld el...

És elmondta Bicha meséjét kiszínezve magaköltötte részletekkel. A végén Ramon felkiáltott:

— Ké! hát nem az anyját veszem én el!

— Nem, de bevezeted hozzánk...

Nos, Ramon, megvállalom, hogy jobbat vártam tőled... Köszönöm szépen, öreg napjaimra, egy ilyen undok, részeges nő legyen rekonommá. Ez igazán nagy fájdalmat okoz nekem, gyermekem.

Ramon mélyen felindulva egészen gyermek lett újra és az anyjára borult.

— Mama, kérlek, ne sirj...

De a vénasszony ószetörve mondta:

— Értsd meg: egy ilyen anya, egy ilyen lány... Hisz ez föltétlenül utánozni fogja... Olyan lesz a szive, mint egy országuti csárda; mindenki szállást találhat benne...

A fia nyersen kitepte magát:

— Nincs jogod így beszélni; hazudsz...

A vénasszony dühöngve tört ki:

— Hát csak merd elvenni a tyukot! Kizavarlak innét!... Ez az én házam.

— Tessék, — felelt hidegen a fiu. —

Nyitok melletted egy másik kávéházat. Mindenki oda fog járni ő miatta. Te pedig beledögölhetsz a nyomorúságba... — Elment és az ajtót bevág-

ta az orra előtt.

Néhány nap múlva Estrellita elment Ramonnal egy utedai árnus bódéja el-

— Oh! de szép fehér harisnyák kiáltott fel a lány. — Tudod, hogy szükségem volna harisnyákra...

— Nem szeretném inkább ezeket indítványozta Ramon, kissé habzó hangon és a kék selyemharisnyá mutatott.

— Kék harisnyák... menyasszonyi harisnyák... ezeket nem nekem csinálták...

— Egész biztos vagy benne? Hissz csak ide...

Félrehunza és komolyan megkérdezte, hogy elfogadná-e férjül. A lány első meglepetés elnémitotta. Aztán látta a házasság előnyeit: biztosított, kétségbevonhatatlan jogok teljes tiszteletadás. Néhány pillanatra a háborús utáni, — ami mintha meggyötörte volna Ramont, — a lány mondta a megdöntött „igent”.

Ramon örömeiben megvásárolta a keszű összes kék harisnyát, a felesleges nőknél való pirosakat. A vőre való tekintettel...

Ez került ki elsőnek abból a csomagból, melyről Tomasa megtudta, hogy fiának megmásihatatlan elhároozása van benne.

IX.

Legelőször is, mivel Estrellita nem volt husz éves, anyai beleegyezésre volt szüksége, bélyeges papírral két tanu aláírásával, és az asszonyt előkerített nyilvántartásában, a rendőr őrszobájában, ahol Ramon megtudta róla valamit, a házasságával.

(Fol.)

A rádióvámok

mérséklése

következtében a

világhírű

STANDARD

rádiógyártmányok árait aug.

hó 1-ével jelentékenyen

leszállítottuk

Kérje még ma rádió-szaküzletétől

egy valódi STANDARD-készülék bemutatá-

sát. Csak STANDARD védjeggyel

ellátott a valódi. Törvényesen védve.

TUNGSRAM S.A.

DE ELECTRICITATE